

HE

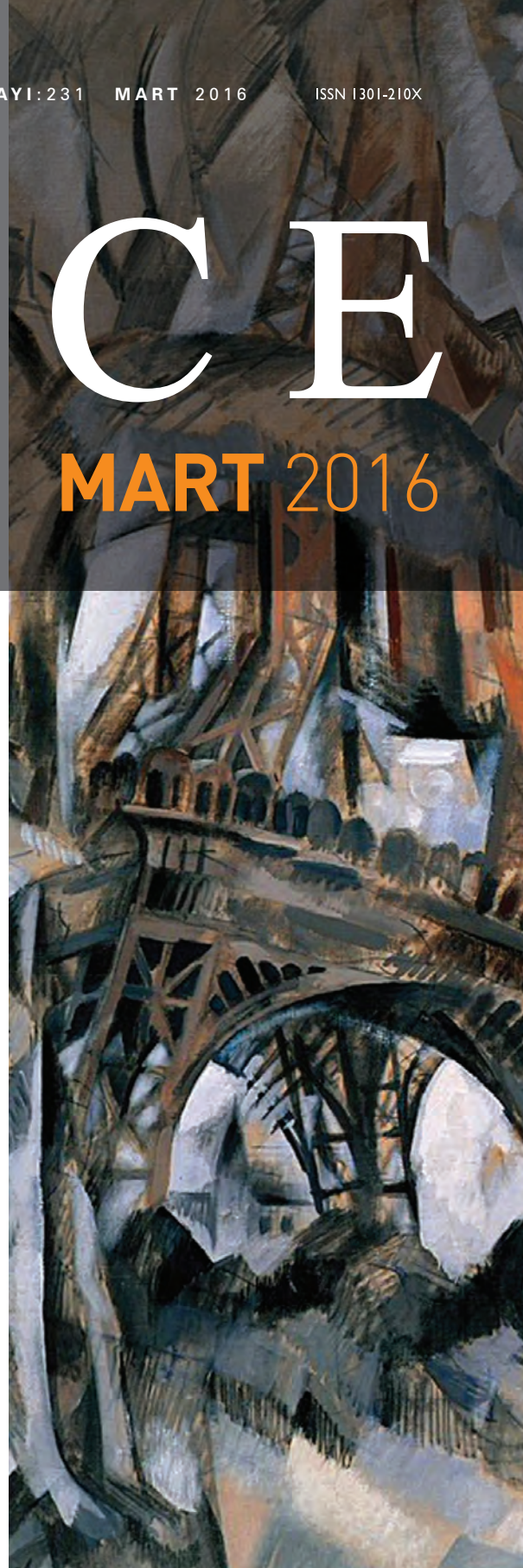
CE

MART 2016

Oturum:
**KÖTÜLÜK SORUNU
ve EDEBİYAT**

Rasim Özdenören / Ebubekir Eroğlu / Hüseyin Atlansoy / Âtîf Bedir / Mustafa Muharrem / Yasin Koç / Zelkif Yıldırım / Şenol Korkut / Mustafa Uçurum / Halil Ünal / Eyyüp Akyüz / Mustafa Bal / Semih Diri / Çağatay Koparal / Bilal Can / Hamza Günerigök / Emre Miyasoğlu / Cengizhan Genç / Hasan Bozdaş / Ahmet Sezikli / Süleyman Aydemir / Hayriye Ünal / Anthony Julius / W. H. Auden / Cihan Aktaş / Hayrettin Orhanoğlu / Rüveyda Gürcan / Gürsel Aytac / Burak Çavuş / Celalettin Divlekci / Müzeyyen Çelik / Hüseyin Karacalar / Turan Koç / Erol Göka / İlhami Güler / Ejder Okumuş / Emin Gürdamur / İbrahim Demirci / Yıldız Ramazanoğlu / Mehmet Aycı / Bülent Ata / Halil İbrahim Gürel / Cennet Arslan / Saadet Derya Yazgıç / Asım Gültekin / Kâmil Büyüker / Yusuf Turan Günaydın

231

HECE

MART 2016

231

KÜNYE

HECE

AYLIK EDEBİYAT DERGİSİ
ISSN 1301-210X

YIL: 20 SAYI: 231
Mart 2016
(Her ayın birinde yayımlanır.)

Yayın Türü: Yerel Süreli

Hece Yayıncılık Ltd.Şti. Adına
Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Ö. Faruk Ergezen

Genel Yayın Yönetmeni
Rasim Özdenören

Yayın Kurulu
Âtîf Bedir, Cafer Haydar, Hayriye Ünal, İbrahim Demirci, Yusuf Turan Günaydın

Yönetim Yeri
Konur Sk. No: 39/1
Kızılay/Ankara

İletişim
Tel: (312) 419 69 13 **Fax:** (312) 419 69 14
P.K. 79 Yenişehir/Ankara
İnternet Adresi: www.hece.com.tr
e-mail: hece@hece.com.tr

 twitter.com/hecedergi

 facebook.com/hecedergisi

Son Okuma : Hayriye Ünal, İbrahim Demirci, Yusuf Turan Günaydın

Teknik Hazırlık: Bülent Güler

Kapak: Sarakusta web: sarakusta.com

Baskı: Dumat Ofset
Tel: (0.312) 278 82 00

2016 Yılı Abone Bedeli:
Yıllık: 120 TL.
Kurumlar İçin: 330 TL.
Yurt Dışı: 150 Euro

Posta Çeki: 149582
Hece Basın Yayın Ltd. Şti.

Gelen yazılar yayımlansa da yayımlanmasa da geri
verilmez. İlkelerimize uymayan ilânlar alınmaz.

Baskı Tarihi: 29.02.2016

ÖNYAZI
 Rasim Özdenören/*Kötülük, Savaşım ve Edebiyat* / 4

ŞİİRLER

Ebubekir Eroğlu / <i>47. Bend</i> / 6
Hüseyin Atlansoy / <i>İlyâ</i> / 8
Âtîf Bedir / <i>Süzüdülarâ</i> / 9
Mustafa Muharrem / <i>Kıranta</i> / 11
Yasin Koç / <i>Araba Sevdası</i> / 13
Zelkif Yıldırım / <i>Sikke</i> / 14
Şenol Korkut / <i>Ses</i> / 15
Mustafa Uçurum / <i>Bunu da Yaz Kenara</i> / 16
Halil Ünal / <i>Son Kale</i> / 17
Eyyüp Akyüz / <i>Ant</i> / 18
Mustafa Bal / <i>Analemma ve Dansı</i> / 19
Semih Diri / <i>Belgisiz Tezatlâr</i> / 21
Çağatay Koparal / <i>Yok-Oluş Destanı</i> / 23
Bilal Can / <i>İnsanın ve Özlemin Sosyolojisine Dair</i> / 25
Hamza Günerigök / <i>Savaş Tamamları</i> / 27
Emre Miyasoğlu / <i>Cehennem Oyunları</i> / 29
Cengizhan Genç / <i>Kavim Sana</i> / 30
Hasan Bozdaş / <i>Hatırla Defteri</i> / 31
Ahmet Sezikli / <i>Bitmeyen Günlerde</i> / 33
Süleyman Aydemir / <i>Teselli</i> / 35

ÇEVİRİ SAYFALARI

Hayriye Ünal / <i>Wystan Hugh Auden</i> / 36
Anthony Julius / <i>Auden'in "Yasa, Tıpkı Aşk" Şiirine Dair Bir Yorum</i> / 37
W. H. Auden / <i>Law Like Love/Yasa, Tıpkı Aşk</i> / 39

ÖYKÜ

Cihan Aktaş / <i>Neolitik Neşe</i> / 43
--

YAZILAR

Hayrettin Orhanoğlu / <i>Arastada Bekleyen Şair: Ali Ayçıl</i> / 53
Rüveyda Gürçan / <i>Bir "Uzun Yürüyüş"ün Düşündürdükleri</i> / 59
Gürsel Aytaç / <i>"Geçmiş Zaman Tesellileri"</i> / 63
Burak Çavuş / <i>Kimlik İnşasından Kimlik Arayışına: Roman ve Kimlik</i> / 65
Celalettin Divlekci / <i>Edebiyat Tarihine Küçük Bir Not</i> / 69

AYIN SÖYLEŞİSİ

Müzeyyen Çelik / <i>Hüseyin Karacalar ile Cevapsız Aramalar Üzerine</i> / 73

OTURUM: KÖTÜLÜK SORUNU VE EDEBİYAT / 78

Turan Koç • Erol Göka • İlhami Güler • Ejder Okumuş

Emin Gürdamur / <i>İvan Karamazov'un Söylemedikleri...</i> /107
--

OKURAZARIN NOTLARI

İbrahim Demirci / <i>Bir Sözlük, Yedi Rahatsızlık</i> /116

YAZARIN OYUNCAKLARI

Yıldız Ramazanoğlu / <i>Kalpli Nesnelere Koleksiyonu</i> /118
--

PORTRE

Mehmet Aycı / <i>Korubeni Kelebeđi</i> /121
--

BENİM FİLMLERİM

Zelkif Yıldırım / <i>Eternal Sunshine of the Spotless Mind</i> /123
--

HECE POSTASI

Bülent Ata /125

ÇEŞİTKENAR

Halil İbrahim Gürel /127 • Cennet Arslan /128
Saadet Derya Yazgıç /130 • Cengizhan Genç • Hasan Bozdaş /131
Semih Diri /132

BEYAZ HABERLER

Asım Gültekin /133

YENİ KİTAPLAR

Kâmil Büyüker / <i>Anadolu'dan Hatıralarla Nurettin Topçu'nun Mektupları</i> /135
Yusuf Turan Günaydın / <i>Bittiđi Yerde Başlar</i> /137
Semih Diri / <i>Şiirin Adaleti</i> /139

Rasim Özdenören

KÖTÜLÜK, SAVAŞIM VE EDEBİYAT

Mutluluk dünyası deyince insanların aklına hep aynı tablo gelir: ölümlerin olmadığı, savaşların kökünün kesildiği, barışın, huzurun, sükûnun hükümferma olduğu bir dünya... Bana sorduklarında ben de aslında buna benzer cevaplara şartlanmış olduğumu fark ederim. Ancak bu durumun içimizin karmaşaya boğulduğu anlara denk düştüğü nasılsa gözümüzden kaçır.

Oysa özlenen öyle bir dünya ne kadar sıkıcıdır. İnsanı bir şeylerle mücadele etme zevkinden yoksun bırakan bir dünya bıkkınlık verir. Bıkkınlığın olmadığı yerin adına cennet diyoruz. Bıkkınlık orada yok. Çünkü orada mücadele yok. Çünkü orada ihtiyaç yok.

Oysa şimdi hepimizin içinde yaşadığımız bu dünyanın koşulları içinde mücadele etmek zorundayız. Hem de ne için? Cennet için...

Mücadelenin ortadan kalktığı yerde cennet de belki anlamını yitiriyor.

İnsanın mücadele etmeden, bir başka söyleyişle bedelini ödemededen, gene bir başka söyleyişle kolayından elde ettiği cennetin bir değeri olur mu?

Oysa insan ininde elde ettiği şeyin değeri, insanın onun uğruna ödediği bedel ölçüsünde bir karşılık bulur.

Elbette sefaletle övgü düzecek değilim. Elbette insanların sıcağın ölüp gitmesini, soğuktan kırılmasını temenni edecek hâlim yok. İnsanların birbiriyle çekişmesi de istenecek bir hâl değil. Fakat bütün bunların ortadan kaldırılması için yapılan mücadelenin ülküsel niteliği de unutulsun, göz ardı edilsin, yok sayılsın istemem.

Şu baş döndürücü fırtınayı izle. İzlemeye çalış. Ve düşün:

Kâbe etrafındaki tavafı düşün!

Kudüs için yapılması gereken mücadeleyi düşün!

Çocukların fırlattığı her bir taşın malik olduğu altın değeri düşün!

Çizginin karşı yakasında parmağını otomatik silahın tetiğine geçirmiş bekleyen ve biraz sonra o parmağın ufak bir dokunuşuyla mermi kismaya başlayacak olan gaddar tabloyu gözle! Daha üçe kadar saymadan namlu mermi kismaya başlıyor bile. Namlunun karşısında duran insancıklar ellerindeki taşları fırlatmaya çalışarak sağa sola savruluyor...

Ve aynı günün gecesinde Picasso'nun Guernica tablosundan fırlamış bir sahne: bir gece kulübünde içkisini yuvarlayan adamın kafasının iki yanında öküz boynuzları çıkmışken, atkuyruğu saç bir alev dilini andıran kadının topukları at ayağına dönüşüyor. Kesilmiş başlar, korkudan ayrılmış ağızlar, sahibi belirsiz bir elin tuttuğu lambanın ışığında aydınlanan bir elektrik ampulünün abajuru ve hançer dili ağzındayken parlamış bir atın nereye koşacağını bilemeden bir korku istikametine doğru dörtlüye hazırlanan şahlansı... İnsanlar gene de istiflerini bozmuyor ve ellerindeki kadehleri, bardakları bırakmıyor...

O tabloda ellerini yüce bir yere doğru yükseltmiş insan görüntüsü de kesinlikle unutulmasın derim. Allah en büyük demek için direnen birinin görüntüsü bu. Muhtemelen Guernica'dan Kudüs'e taşınmış bir insanın görüntüsüdür...

Bütün yüzler, yüzeyler kesik, köşeli, sivri: savaşın ve savaşımın dili de öyledir: kesik ve köşelidir. Üstelik sivri ve kesici: tablo budur. Gestapo subayı sorar:

— Sen mi yaptın bu tabloyu?

Cevap:

— Hayır, sen yaptın...

O tabloyu Picasso'ya kötülük yaptırmıştır. Orada savaşın köşeli yüzü yansır...

Kuşkusuz, sevginin ve aşkın da tablosu yapılabilir. Şiiri, öyküsü, romanı yazılabilir...

Ancak tüm bunların içinde keskin bir savaşım yürütülür. Aşkı eğer sevgiliye kavuşma iştiağının savaşımı diye betimliyorsa, demek ki son tahlilde bir savaşımın sözünü etmiş oluyoruz. Homeros, Attar, Fuzuli, Poe, Baudelaire, Rimbaud, Cendrars, Necip Fazıl, Nâzım ve daha niceleri, genç kuşağın yüz akı Hayriye Ünal bence böyle bir savaşımın keskin yüzünü fırlatmak istedi dünyanın azgın suratına... Sevginin iç diyalektiği, aşkın savaşıma dönük yüzü ve nihayet kelimenin olanca kapsamıyla çatışma: işte edebiyatın omurgası... Hayırla şer arasına sıkışmış insan, onun dramı: budur edebiyatın en dibindeki muharrik etken... Edebiyat o çatışmayı çözmeye veya yatıştırılmaya veya ortadan kaldırmaya çalışmıyor; edebiyatın işi de değil onu çözmek ya da ortadan kaldırmak; o, bu çatışmayı betimliyor, bu çatışmanın künhüne ermemizi sağlamaya çalışıyor. Ve işlevi de bu betimleme işiyle kaim kalıyor...

Ebubekir Eroğlu

47. BEND

1

şifalı bitkinin şifasını veremem sana
gün ışığına özlemi gibidir o, karanlığın
gizemi gizem halinde çıkar açığa
tadın tamamlayıcısı olan kokuyu
aynı yerde birlikte almamız mümkün
şifanın derecesini getiremem yan yana

bir elmayı koparmana yardım edebilirim
dalını eğerek, misal; senden tarafa
saf şifanın sana geçmesini isterim
tadın uç noktasındadır tarife gelmez
sekiden uzanarak alsan, sallantısız
bir ısırık atsan yeter tadı damağına

koklatabilirim bir dađ çiçeğini
akşam alacasında kendi aldığım gibi
kokunun etrafını sarmasını isterim
serin vaktin güneşi tatlı sıcaklık yayar
bulutlar çözüle toplanı şekillenirken
bölmek istemem sende bütünleneni

2

anlamın doğması mümkün zihnimizde
nesli tükenmiş kuşların lisanıyla bile
ayın arka yüzünde kalmış
toprakta canlı tohum gibidir kelimeler
sarhoş eder baş dönmesiyle çıkar açığa
çaptan düşmüşleri kalsın orada

yeni bir ifade yok, oluşturacağım onu
kokunun kendisiyle geldikten başka
duyum, dillenmeden de dile gelmedir
her şeklini ezbere biliriz bu ifadenin
tatmaktan korkanlar farkında değil
kulak veremezler şifanın akışına

dirilen kelimelerdir seni sana getiren
karanlığından çıkıp şekilsiz mağaranın
hayal kırıklığı kalıcı olmasın diye
dile getirmeye yol bulduğum zaman
âdeta yakın hısımlara rastlar, kaynaşırsın
hislerimiz kucak açar birbirine

Hüseyin Atlansoy

İLYA

ilya kudüs demekmiş ferda ertesi gün
yarından sonra gideceğiz şimdi yaşımsamsun
silahlarını bırakmayacaklarmış öyle diyorlar
sivastopolu topa tuttuk güya enver habersiz
kalbimiz elimizde geziyoruz bırakırız mı sanıyorlar

ferda ertesi gün demekmiş ağaçtaki aşı gibi sanki kıyamet
göz göz çıkıyor yüzümüzde ölüm ve dirim
yok biz çağırıyoruz grip aşısı da olmuyoruz çünkü ayıp
asansörde kudüsü sormak kadar -ah fuarlar bilim ve sanat
bu yol istanbuldan geçer madem atlasları açtık

kuşlukta bir güvercin gerdanlığına takacak gecede yeşeren sırmamızı
selahaddin olsaydık açardık şafağın ve kalbimizin kızılığının kapısını
bir söz var parlayan patlayan bir söz var alıp beni verecek kendini
kudüs nasıl beklemiş ve almış ise selahaddini

Âtîf Bedir

SÛZİDİLÂRÂ

İmkânsız düşlerin koynunda uyanır her sabah
 Uzak dağlarda tedirgin bir üveyikle üşürüm
 Karlar düşerken şehrin ücra çatılarına
 Zemheri sokakların ağır yaralarından akar
 Bir sesin peşinde uçuşur giderim
 Ruhumda kanamış sorular birikir
 Çaresiz cevapları bildiğimden beri

Bahar esrik kokusuyla gelir birdenbire
 Konar yine kaygılı dallarımıza
 Güzden kalan kavak hışırtıları
 Karışır gazel seslerine birdenbire
 Ateşler içinde geçer uzun bir kış
 Kalbinizden kovulduğum günden beri

Eski bir takvimde solar günlerimiz
 Çarpa çarpa hayıf yüklü yapraklara
 Yaz bitti mi burkar bir ezeli sızı
 Böyle terk eder her mevsim bizi kahırlara
 Kara kara bulutlar geçer gözlerden kara
 Yakar durur bağrımızı o aşikâr sûzidilârâ

Bir anne duası örtün üstümüze şimdi
 Bu göğün altında çok kalp kırdık
 Çok günah işledik af yok bize asla
 Nisan katili şehirler emzirdi bizi
 Tövbekâr yanlarımızı kanata kanata
 Bir de tuz bastı yaralarımıza

Bırdktık orada ateşler içinde bir sadâ
 Omzunuza yaslanarak uykuya daldı
 En içli cümleyi çekip aldılar hikâyemizden
 Astılar uzak ve yalnız yıldızlara
 Ansızın büyüdük o günden sonra
 Geriye eksik ve dilsiz bir rüya kaldı

Gönlümüzde paslı kelimeler unutuldu
 Çok yaşamadık o söz yarasından
 Yüzümüzde hırçın suların izi
 Çekip gittik ürkek bir hazirana doğru
 Yedi yıl bereket, yedi yıl kuraklık geçti
 Sustuk her göçümöze yakılan ağıtlarla
 Kurşunlar, enkazlar, yağmurlar arasında

Gün çoktan terk etti harap bahçeleri
 Hınçla çığnenmiş bir gülün çağrısıyla
 Unutuldu yollarınızda bir seher ışığı
 Gökle yerin arasında verildi hükmümüz
 Şimdi bir sürgün anıtı dikme vaktidir
 Kıyemetini hesapsız ırmaklarda bekleyen leylaya

Aradan uzun hasretler geçse de
 Her gece aynı düşlerle uyanırız
 Kanatlanır uçarız kuşlarla hâlâ
 Saçlarımızda rüzgârdan bulutlar
 Yine o bildik ilkyazlara iner de
 Tunçtan bir sûret gibi beklersiniz
 Eksik cümlemiz, söylenmemiş şarkılarımızla

Mustafa Muharrem

KIRANTA

bu Şapkaya bir karşılık bulmalısın yağmurda
serçenin cevabı sayılmalı akşam, mısra
çatırdamalı, küheylan mektup gibi zonklamalı
eline alıp silkelediđin zaman

anımsa, kaburgandan önce kiraz
omuzlarından sonra saklambaç vardı
bu saçları da unutma, bu
paltonun yakalarından umutlanan
uzak patikayı, polis görüncü
sesine kaçan kırlangıcı
berbere makaslatmayan
bir ağzın olmalı tayları masaldan ayıran
tütün kıran kızların hatrına
bir ağzın poyraz ırkından

bir nükte yuvarlanmalı sabaha
yosmaları bembeyaz açıklayıp
denizin sözlerine seni nokta koyan
yün atkın, meŐin çantan
bir ünlem karanfillerin merakından

çalgıcılara tuhaf gelmeli tuttuğun yol
leylaklar paçalarını yalanladığında keman
hiç ayak izi olmayan şiir doğrudur
sigarana kibrit istemek yanlış
sokağı tutan bu ıslak dualardan

bu şapkaya bir karşılık bulmalısın yağmurda
kamusları susturmalı portakal, kan
akmalı
kirecin keyfi ve bekâr gökler için
aşk ne rol çaldıysa tomurcuklardan
şehir onu savunmalı jiletsiz papyonsuz
üstündeki bulut, uykunu kavuran tuz
şaraba dudaklarını gösterip
vapurlarla baharı aldatmadan.

Yasin KOÇ

ARABA SEVDASI

serkan benim senden başka arkadaşım yoktur
kızı çok seviyorum, kız eskişehirli yeşil pasaportlu
denizleri seviyor evleri iki katlı
serkan ben yüzme bilmiyorum, denizden korkuyorum
serkan kız neden bana gülüyor,
oysa denizkızının abisiyim kız buna inanmıyor
-çok safsın
üstün başın adıyaman
tütün kokuyor atkın
serkan bana acil para lazım
bunu senden başka kimseye anlatamam
kız arabası olan birini istiyor
on bin yollarsan bu iş tamam
söz en kısa zamanda öderim sana
serkan kedimden başka akrabam yoktur
sana çok yükleniyorum kusura bakma
babam bir yaşımda öldü
annem hayata küstü biliyorsun
serkan benim senden başka arkadaşım yoktur
ne olur dua et, adını vereceğim oğlumuz olursa
serkan kız çok nazlı babası doktor
serkan sizinkileri alıp kızı istemeye gidersek çok güzel olur
kusura bakma serkan benim senden başka kimsem yoktur.

Zelkif Yıldırım

SİKKE

cebimde taşıdığım sikke
sert ve çentikli bir kemerle dairelenmiş
gözlerime tuttuğun aynanın aksi eriyiğinden
çalkantıda şavkı dolanan yerleşik ay

kalın hatta tenekeden bir levha
batmaz bir nesne gibi
suyun üzerinde veya biraz içinde
yansıdığı kaynaktan bağımsız olarak
görünüşü uzayıp esnemekle beraber
akıllıca etimde geziniyor

vasıllarım mafsallarım eklem yerlerim
oynayıp büküldükçe bu parlak tenekeden

hadi onu ellersiz tut onu oradan kurtar
yoğurmuş da oluyorsun böylece bedenimi
balını ye ellerine bulaşan
peri tozu kirini

Şenol Korkut

SES

Cıvıltıyı oynardım ben sesin ak göğsünde
 Düşe kalka eylemdi geyik sular kirpikler
 Kâh perçemdi kâh attı parmaklar ellerimde
 Geldi ve gitti kible göze kürek çekseler

Şimdi yürüsem biraz küpeşte mahmurlaşır
 Evler çatısın atar akrepten adım günlük
 Çocuklar baka baka dil çıkması kapışır
 Sabah sabah uyanır bebekte sâkin sözlük

Burda diyen insan mı melekte başka bir şey
 Dinlensek ne olur ki aşkında sonsuz âşık
 Yokluğum isimdir der ki benim yokluğum ey
 Güzel dermiş ki güzel güzel olmuş nazarlık

Bir kerecik unutsam kıyameti olmaz mı
 Kış çekici belense bir köşede dilense
 Öpsem seni bir kere öpücük kıskanır mı
 Annem gelse aniden dişini alsın gülse

Ruhuma yazıldım ki yaralar yüce, kesin
 Hep bir güzele birden vergi versem dibinde
 Kırmızı gömleğimi bırakın kuşlar yesin
 Varlığım ersin şimdi yeller essin yerinde